

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

Онуфрієнко Дар'я Віталіївна	
До питання про умови праці педагогічних працівників	520
Опара Наталія Геннадіївна	
Особливості правового регулювання заробітної плати журналістів . . .	523
Сидоренко Анатолій Олександрович	
Щодо сутності соціального захисту членів сімей військовослужбовців	525
Соколов Дмитро Сергійович	
Щодо перерахунку пенсій осіб, звільнених з військової служби	527
Ступакова Інна Гаврилівна	
Нормативне закріплення права працівника на захист своїх трудових прав та інтересів	530
Тішко Дмитро Анатолійович	
Акти МОП про викорінення насильства та домагань у сфері праці: зміст і значення	532
Тодоріка Костянтин Володимирович	
Ознаки соціального захисту людей, які живуть з ВІЛ	534
Точило Катерина Сергіївна	
Щодо необхідності законодавчого врегулювання контролю роботодавця за виконанням працівниками трудових обов'язків	538
Циганок Володимир Миколайович	
Грошове забезпечення – базис матеріального забезпечення військовослужбовців	541
Юзишен Максим Сергійович	
Служба у Службі безпеки України як різновид найманої праці	543

СЕКЦІЯ 11

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНОГО, АГРАРНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Харитоновна Тетяна Євгенівна,	
Григор'єва Христина Антонівна	
Юридичні трансформації публічного адміністрування агробізнесу в Україні: еволюція чи проблема?	547
Гавриш Наталя Степанівна	
Правові питання охорони ґрунтового покриву України в умовах збройної агресії Російської Федерації	550
Годованюк Андрій Йосипович	
Європейські орієнтири розвитку бджільництва	553
Канівець Людмила Анатоліївна	
Здійснення екологічних прав в умовах глобальних викликів	556
Платонова Євгенія Олегівна	
Правові новели припинення права власності на землю іноземних суб'єктів	560

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю України : Затв. Законом УРСР від 10 грудня 1971 року № 322-VIII (гл. XV). *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
2. Файзуллаєва А., Туганбаєв Х. Як регулюється дистанційна робота в Казахстані. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://kz.kursiv.media/2021-02-15/kak-reguliruyetsya-distancionnaya-rabota-v-kazakhstane/>
3. Проект Кодексу України про працю № 2410-1 від 08.11.2019. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67334
4. Рішення Бериславського районного суду Херсонської області від 15.03.2021 у справі № 647/2563/20. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95600271>
5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України від 20.01.2012 у справі № 1-9/2012. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/KS12002?an=1&ed=2012_01_20

Ключові слова: роботодавець, працівник, контроль за виконанням працівником трудових обов'язків, відповідальність, законодавство України, досвід зарубіжних країн.

Key words: employer, employee, control over the performance of labor duties, liability, legislative of Ukraine, experience of foreign countries.

ЦИГАНОК ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Харківський національний педагогічний університет

імені Г. С. Сковороди,

аспірант кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права

імені професора О. І. Процевського

ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ – БАЗИС МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Грошове забезпечення виступає базисом матеріального забезпечення військовослужбовців, оскільки воно «дозволяє посилити матеріальну зацікавленість у досягненні високих показників бойової підготовки, а недооцінка достатнього рівня грошового забезпечення військовослужбовців веде до негативних явищ у житті ЗСУ в цілому» [1, с. 198]. Для військовослужбовців грошове забезпечення є основним джерелом доходу, за допомогою якого вони можуть задовольняти свої потреби, утримувати власну сім'ю тощо. За своїм сутнісним змістом грошове забезпечення військовослужбовців є особливим виявом винагороди працівника за виконувану ним трудову функцію у відповідності до вимог чинного законодавства, а саме – заробітної плати, що регулюється нормами спеціального законодавства.

Нормативну основу грошового забезпечення військовослужбовців в Україні на сьогоднішній день складає ціла низка нормативно-правових актів. Це міжнародно-правові акти, норми яких стосуються оплати праці (акти про права людини, що в окремих нормах проголошують право трудящого на винагороду за виконану роботу; міжнародно-правові акти МОП, що стосуються оплати праці), та національні нормативно-правові акти, норми яких стосуються оплати праці загалом чи грошового забезпечення військовослужбовців (Конституція України, законодавчі акти у сфері праці, законодавчі акти, що врегульовують аспекти військової служби та правового статусу військовослужбовця; та підзаконні акти України (урядові акти, накази Мініборони України, нормативно-правові акти інших державних органів, що стосуються грошового забезпечення військовослужбовців)).

Водночас не дивлячись на те, що з одного боку, нормативно-правова основа грошового забезпечення містить чіткі та зрозумілі норми, котрими цілісно мінімізуються порушення права військовослужбовця на грошове забезпечення та права на захист цього права, з іншого, законодавство про грошове забезпечення військовослужбовців в Україні характеризується різними підходами до вирішення однотипних питань, а також прогалинами, містить суперечливі норми. Так, у множині підзаконних актах, що регулюють різні аспекти нарахування та виплати винагороди військовослужбовця за виконувану ним роботу, зокрема, спостерігаються різні підходи до визначення розміру грошового забезпечення.

У сьогоднішніх реаліях, коли країна знаходиться у стані війни, важливим є гідне грошове забезпечення військовослужбовців. У цьому напрямку справедливим підходом до виплат є прийняття 28 лютого 2022 року Кабінетом Міністрів України постанови № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», якою встановлено, що на період дії воєнного стану військовослужбовцям, ... виплачується додаткова винагорода в розмірі до 30000 гривень пропорційно в розрахунку на місяць, а тим з них, які беруть безпосередню участь у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора, у період здійснення зазначених заходів (у тому числі військовослужбовцям строкової служби), – розмір цієї додаткової винагороди збільшується до 100 000 гривень в розрахунку на місяць пропорційно часу участі у таких діях та заходах [2].

Вважаємо цей крок правильним рішенням, оскільки грошове забезпечення військовослужбовців має відповідати сучасним реаліям, забезпечувати стабільність, його розміри мають відображати рівень фізичного і морального навантаження, враховувати ризики й створювати належні матеріальні умови для життя військовослужбовців та членів їх сімей. Переконані гідне грошове забезпечення військовослужбовців

неможливе без фундаментального нормативно-правового забезпечення, яке не лише містить відповідні соціальні права, а й забезпечує соціальні гарантії їх реалізації. Підтримуючи, позиції інших науковців, вважаємо, що на сьогодні бракує законодавчого акту, в якому були б закріплені основні засади грошового забезпечення військовослужбовців. Зокрема, створення та прийняття проекту Закону України «Про грошове забезпечення військовослужбовців» сприятиме універсалізації та консолідації норм про винагороду військовослужбовців на законодавчому рівні, а відтак – становитиме собою додаткову важливу гарантію забезпечення права вказаних працівників на винагороду [3, с. 188].

Список використаних джерел:

1. Ляпін М. В., Чимишенко С. М. Роль грошового забезпечення в системі матеріального забезпечення військовослужбовців. *Сучасні проблеми розбудови Збройних Сил України* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 26 квіт. 2013 р.). Київ : ВІКНУ, 2013. С. 197–198.
2. Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану : постанова Каб. Міністрів України від 28.02.2022 № 168. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pitannya-deyakih-viplat-vijskovosluzhbovcyam-osobam-ryadovogo-i-nachalnickogo-skladu-policejskim-ta-yih-simyam-pid-chas-diyi-voennogo-stanu-168-280222>.
3. Удовенко О. В. Правове регулювання грошового забезпечення військовослужбовців : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2021. 241 с.

Ключові слова: військовослужбовець, держава, матеріальне забезпечення, грошове забезпечення, національне законодавство.

Key words: military serviceman, state, material support, monetary support, national legislation.

ЮЗИШЕН МАКСИМ СЕРГІЙОВИЧ

*Харківський національний університет внутрішніх справ,
аспірант кафедри трудового та господарського права*

СЛУЖБА У СЛУЖБІ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК РІЗНОВИД НАЙМАНОЇ ПРАЦІ

Сьогодні в умовах війни на території України, яку розпочала Росія, особливого значення набуває ефективна діяльність правоохоронних органів, зокрема Служби безпеки України. На вказаний правоохоронний орган покладаються такі важливі завдання: захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій,